

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 248 | Datum 17-23 Maart

(De links naar bijbehorende bronnen zijn te vinden op de Engelstalige versie.)

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 22 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een advies van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

WILLEKEURIGE LEVENSBEROEVING

18 maart: Musa Üçgül, een voormalig districtsgouverneur die door noodverordening werd ontslagen na de coup poging in Turkije in 2016, stierf donderdag nadat hij van een steiger op de zevende verdieping was gevallen op een bouwplaats waar hij onlangs was gaan werken. Dit onderstreept de dodelijke tol van de ontberingen na de zuivering waarmee veel voormalige ambtenaren te maken hebben.

20 maart: Emine Sariaydın, een jonge leraar in de Turkse provincie Giresun, pleegde zelfmoord nadat hem een baan als leraar was ontzegd ondanks een score van 84 op het KPSS-examen. Dit leidde tot verontwaardiging over politiek beïnvloede aannamepraktijken en het gebrek aan meritocratie bij de werving van overheidspersoneel.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

20 maart: De Turkse oproerpolitie vuurde donderdag rubberkogels en traangas af op duizenden demonstranten bij het stadhuis van Istanbul, terwijl de demonstraties toenamen na de arrestatie van burgemeester Ekrem İmamoğlu.

22 maart: Meer dan 340 mensen werden in heel Turkije gearresteerd na massale protesten die ontstonden na de arrestatie van burgemeester Ekrem İmamoğlu van Istanbul, terwijl minister van Binnenlandse Zaken Ali Yerlikaya beloofde nultolerantie te zullen betrachten voor wat hij noemde pogingen om chaos te veroorzaken te midden van de groeiende onrust in meer dan 50 provincies.

23 maart: De gouverneur van Istanbul heeft een stadsbreed verbod op openbare bijeenkomsten verlengd tot 27 maart en de toegang beperkt voor degenen die "verdacht" worden van illegale activiteiten nadat er massale protesten waren ontketend.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

19 maart: Journalist İsmail Saymaz werd gearresteerd wegens vermeende betrokkenheid bij de protesten in het

Gezi Park in 2013. Hij werd ervan beschuldigd dat hij een poging tot omverwerping van de Turkse regering had gesteund en nauwe banden had met veroordeelde figuren als Osman Kavala.

20 maart: De Turkse mediawaakhond RTÜK, onder leiding van president Ebubekir Şahin, een voormalige door de regering benoemde functionaris met nauwe banden met de regerende AKP, waarschuwde omroepen om geen persoonlijke mening te uiten over de arrestatie van burgemeester Ekrem İmamoğlu van İstanbul en dreigde hen met mogelijke sancties.

20 maart: De Turkse autoriteiten hebben 37 mensen gearresteerd omdat ze naar verluidt 'provocerende' berichten op sociale media hadden geplaatst over de arrestatie van burgemeester Ekrem İmamoğlu van İstanbul, terwijl minister van Binnenlandse Zaken Ali Yerlikaya aankondigde dat er doorlopende inspanningen worden geleverd om 261 gebruikers te volgen, te midden van kritiek op een bredere aanpak van afwijkende meningen.

21 maart: X heeft op verzoek van de Turkse regering de toegang tot door studenten beheerde accounts van topuniversiteiten in Turkije geblokkeerd, te midden van landelijke protesten over de arrestatie van burgemeester Ekrem İmamoğlu van İstanbul en de nietigverklaring van zijn universitaire diploma. Dit leverde opnieuw kritiek op over de naleving van autoritaire censuur door het platform.

21 maart: Journalist Merdan Yanardağ werd donderdag veroordeeld tot meer dan een jaar gevangenisstraf voor het beledigen van de Turkse veiligheidstroepen nadat hij kritiek had geuit op vermeende betrokkenheid van de gendarmerie bij verkiezingspropaganda.

BEWEGINGSVRIJHEID

17 maart: De Belgische journalist Chris Den Hond is de toegang tot Turkije ontzegd vanwege zijn deelname aan een viering ter ere van de bevrijding van de Syrisch-Koerdische stad Kobani van de Islamitische Staat in Irak en de Levant (ISIL) in 2015.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

18 maart: De Universiteit van İstanbul heeft aangekondigd dat het het diploma van oppositieburgemeester Ekrem İmamoğlu heeft ongeldig verklaard vanwege een “duidelijke fout” in de afstudeergegevens. Deze politiek gemotiveerde stap lijkt bedoeld om İmamoğlu’s potentiële presidentskandidatuur in 2028 te blokkeren, waarvoor volgens de grondwet een universitair diploma vereist is. De beslissing trof ook 27 anderen, onder wie Prof. Dr. Aylin Ataay Saybaşı, hoofd van de afdeling Bedrijfskunde & Management van de Galatasaray Universiteit.

19 maart: Meer dan 80 mensen, waaronder burgemeester Ekrem İmamoğlu van İstanbul, twee districtsburgemeesters, stadsambtenaren, journalisten en zakenlieden, zijn gearresteerd in het kader van onderzoeken naar corruptie en terrorisme. Critici beschouwen deze acties als een politiek gemotiveerde poging om İmamoğlu’s verwachte presidentskandidatuur te dwarsbomen, slechts één dag nadat zijn universitair diploma ongeldig werd verklaard.

20 maart: Alevitische geestelijke Aslan Uzun is gearresteerd wegens “het aanzetten tot haat en vijandigheid”, nadat hij een juridische klacht had ingediend waarin hij de Syrische interim-president Ahmed al-Sharaa beschuldigde van misdaden tegen de Alawitische gemeenschap in Syrië.

21 maart: De 17e Burgerrechtbank van İstanbul heeft een besluit genomen om het dagelijks bestuur van de Orde van Advocaten van İstanbul te ontbinden. De beschuldigingen betreffen “terroristische propaganda” en “het openbaar verspreiden van valse informatie”, nadat de orde een onderzoek had geëist naar de moord op twee Koerdische journalisten bij een vermoedelijke Turkse droneaanval in Syrië.

23 maart: Het Turkse ministerie van Binnenlandse Zaken heeft burgemeester Ekrem İmamoğlu van İstanbul en twee districtsburgemeesters geschorst na hun arrestaties op verdenking van corruptie en terrorisme. Een vertrouwenspersoon is aangesteld voor het district Şişli en er zijn gemeenteraadsverkiezingen gepland op 26 maart om İmamoğlu en burgemeester Murat Çalık van Beylikdüzü te vervangen.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

18 maart: Ömer Faruk Gergerlioğlu, parlementslid van de Peoples' Equality and Democracy Party (DEM), veroordeelde de opsluiting van moeders met jonge kinderen in Turkije. Tijdens een bezoek aan de gevangenis van Bafra benadrukte hij dat er momenteel 759 kinderen in de gevangenis leven met hun moeders, ondanks wetten die dergelijke praktijken verbieden voor baby's jonger dan 18 maanden.

20 maart: Gevangenen in de gevangenis van Kırşehir hebben naar verluidt huidletsels en een vieze lichaamsgeur ontwikkeld als gevolg van vervuild, met roest verontreinigd water.